

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2023

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Θέμα Α

A1. Στο κείμενο 1 η κοινωνική θέση της γυναίκας παρουσιάζεται υποδεέστερη. Συγκεκριμένα, από την εποχή του Αριστοτέλη μέχρι και τον 20ο αιώνα το ζήτημα της ισότητας των γυναικών και της ανθρώπινης αξίας τους δεν αναδεικνυόταν. Αυτό οδηγούσε σε βίαιες συμπεριφορές προς αυτήν θεωρώντας την μάλιστα χρήσιμη μόνο για την αναπαραγωγή. Έτσι, ακόμα και σήμερα, αν και τέτοιου είδους ενέργειες ειδικά στον δυτικό κόσμο θεωρούνται παράνομες, εξακολουθούν να υφίστανται παντού.

Θέμα Β

B1.

1.γ

2.γ

3.β

4.β

5.α

B2.

Προφανώς: η συγκεκριμένη λέξη δηλώνει τη επιβεβαίωση για την ύπαρξη διαφορών στη σχέση ανδρών και γυναικών.

όμως: η συγκεκριμένη λέξη δηλώνει την αντίθεση της στο «φεμινισμό της διαφοροποίησης» που πρεσβεύει ο νεοφεμινισμός, καθώς θεωρεί ότι η ταυτότητα ενός ανθρώπου δεν καθορίζει το φύλο.

δηλαδή: η συγκεκριμένη λέξη επεξηγεί τη θέση της ότι «είμαστε άτομα, άνθρωποι που δρούμε».

επειδή: η συγκεκριμένη λέξη αιτιολογεί τη θέση των νεοφεμινιστριών ότι η γυναίκα υφίσταται βία λόγω της έμφυλης ταυτότητάς της.

ώστε: η συγκεκριμένη λέξη δηλώνει το αποτέλεσμα της ρητορικής του νεοφεμινισμού (έντονος διάλογος), το γεγονός ότι θεωρείται διάκριση να είσαι θύμα.

B3.

α. Ενδεικτικές γλωσσικές/εκφραστικά μέσα

- **α' πληθυντικό πρόσωπο** («συμπονούμε», «αναλογιζόμαστε», «οραματιζόμαστε»): αίσθημα συλλογικότητας, συνυπευθυνότητας απέναντι στις αδικίες σε βάρος των γυναικών.
- **υποτακτική** («να συμπονούμε», «να αναλογιζόμαστε», «να οραματιζόμαστε»): παρακίνηση σε δράση, επιθυμία να αναλογιστούμε την ευθύνη όλων μας για τη θέση των γυναικών.
- **συναισθηματικά φορτισμένες φράσεις** («μεγαλύτερη αδικία από καταβολής κόσμου», «αμέτρητες γυναίκες θύματα»): διέγερση ανάλογων συναισθημάτων στον αναγνώστη.

β. Μέρη της αντίθεσης: κλασικές φεμινίστριες-νεοφεμινισμός

Σκοπός της Μπελίντα Κανόν είναι να αναδείξει την αντιπαράθεση των δύο όρων, εξειδικεύοντας τις διαφορές τους με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.

Θέμα Γ

Γ1.

Συναισθηματική κατάσταση πρωταγωνιστή: απόγνωση, επειδή απολύθηκε και διστάζει να το αποκαλύψει στη σύζυγό του, **ντροπή**, επειδή ως άντρας θεωρεί ότι δε θα έπρεπε να βρίσκεται σε αυτή την κατάσταση, **εσωτερική σύγκρουση**, επειδή παλεύει ανάμεσα στο τι πρέπει να κάνει και τι κάνει, **άγχος, αγωνία, φόβος, αίσθημα ματαίωσης, εγκλωβισμένος** στα κοινωνικά πρότυπα.

Ενδεικτικοί κειμενικοί δείκτες:

- **επανάληψη** («οι αληθινοί άντρες»)
- **ασύνδετο** («να φανώ άντρας... να φανώ άντρας ...και να της πω το και το»)
- **εσωτερικός μονόλογος** («Τι σόι άντρας ... βενζίνες»)
- **α' ενικό** («αναρωτιόμουν», «κατάφερνα»)
- **υποτακτική έγκλιση** («να φανώ, να πάψω»)
- **οπτικοακουστική εικόνα** («Παρασκευή απόγευμα ... στην Αντριάνα»)
- **μικροπερίοδος λόγος** («Οι αληθινοί άντρες ... και τρίγωνη καρδιά»)

Πώς κρίνετε η αντίδρασή του; Η συμπεριφορά του πρωταγωνιστή κρίνεται αναμενόμενη καθώς τα στερεότυπα απέναντι στα φύλα σε τέτοιες καταστάσεις οδηγούν σε ανάλογες σκέψεις και συναισθήματα.

(Ο μαθητής μπορεί να απαντήσει ελεύθερα πώς κρίνει την αντίδραση του πρωταγωνιστή, αρκεί να αιτιολογήσει την απάντησή του).

Θέμα Δ

Δ1. Ομιλία στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου της περιοχής

Προσφώνηση

Πρόλογος

Αφορμή: η Παγκόσμια Ημέρα Προστασίας των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων

Ιδιότητα: Εκπρόσωπος της μαθητικής κοινότητας

Κύριο Θέμα

α) Φαινόμενα παραβίασης των δικαιωμάτων της γυναίκας στη σύγχρονη εποχή

Σεξουαλική βία και εκμετάλλευση (στον ιδιωτικό βίο)

- Ενδοοικογενειακή βία
- Γυναικοκτονίες
- Βιασμός
- Αιμομιξία
- Γάμος με τη βία
- Επιθέσεις και δολοφονίες αποκαλούμενες «τιμής»
- Ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων

Βία και εκμετάλλευση (στον δημόσιο βίο)

- Trafficking κ.α.
- Απολύσεις
- περιορισμένη εκπροσώπηση σε θεσμικά όργανα, διοικητικές θέσεις
- Χαμηλότερες οικονομικές απολαβές
- Στέρηση του δικαιώματος της μόρφωσης

β) Έμπρακτη επίτευξη της ισότητας των φύλων από τη νέα γενιά

- Αντίδραση της ίδιας της γυναίκας στην προσπάθεια εκμετάλλευσής της.

- Μέσω των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης να ενημερώνουμε και να καυτηριάζουμε την καταπίεση, την κακοποίηση και την υποβάθμιση της στην κοινωνία.
- Να αναγνωρίζουμε την προσφορά της γυναίκας-μητέρας και της γυναίκας-νοικοκυράς έμπρακτα, με ηθική επιβράβευση. Ισότιμοι ρόλοι στο πλαίσιο της οικογένειας.
- Συμμετοχή σε συλλόγους προάσπισης της ισότητας των φύλων.
- Ανάληψη εθελοντικών δράσεων (π.χ. στήριξη κακοποιημένων γυναικών).

Επίλογος

Αποφώνηση